

Kunnan- ja kaupunginhallituksille
Kuntayhtymien hallituksille

Suomen Kuntaliiton suositus kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvauksista 2017

Suomen Kuntaliitto lähettää oheisena suosituksen kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvauksista vuodelle 2017.

Kuntaliitto on keskustellut asiasta KT Kuntatyönantajien ja Kunta-alan Unioni ry:n kanssa.

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien alaindeksin kehitys marraskuusta 2015 marraskuuhun 2016 oli -0,80 % (Indeksin 2010=100 mukaan). Kokonaisindeksin muutos oli 0,65 %.

Kustannuskorvausten tarkistamisessa käytetään kuluttajahintaindeksiä ja sen alaindeksiä 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat.

Marraskuusta joulukuuhun 2016 kokonaisindeksin kasvuksi on arvioitu 0,1 % sekä elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien kasvuksi 0,0 %. Vuoden 2017 kuluttajahintojen kokonaisindeksin kasvuksi on arvioitu 1,1 %. Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien kasvuna on käytetty 0,6 %. (Lähde VM 19.12.2016)

Lisätiedot:

Jarkko Lahtinen, puh. 09 771 2714

KT Kuntatyönantajat:

Eeva Nypelö, puh. 09 771 2114

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaus

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle korvataan lapsen hoidosta aiheutuneet välittömät kustannukset Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen KVTES (1.3.2014–31.1.2017 ja 1.2.2017–31.3.2018) perhepäivähoitajia koskevan liitteen 12 §:n (Perhepäivähoidon kustannuskorvaus) mukaan Suomen Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen mukaisesti.

Tässä suosituksessa mainittuja kustannuskorvauksia myöhemmin tarkistettaessa käytetään perusteena elintarvikekustannusten osalta kuluttajahintaindeksin ravintoryhmän alaindeksin ja muiden kustannusten osalta kuluttajahintaindeksin muutosta. Suositusta tarkistetaan kalenterivuositain käyttäen laskennan perusteena viimeisimpiä käytettävissä olevia indeksejä ja suositusvuoden arvioitua ao. kustannusten muutosta.

Kulukorvaus on voimassa olevan lainsäädännön mukaan perhepäivähoitajan veronalaista ansiotuloa, koska sitä ei ole tuloverolaissa säädetty verovapaaksi tuloksi. Maksetut kulukorvaukset on verotuskäytännössä vähennetty muun selvityksen puuttuessa tulon hankkimisesta aiheutuneina kuluina ilman tositteita, mikäli ne perustuvat työehtosopimuksessa mainittuun kuntien keskusjärjestöjen suositukseen.

Palkansaaja saa vähentää tulonhankkimiskulut vain siltä osin kuin kulut ylittävät tuloverolain 95 §:ssä säädetyn tulonhankkimisvähennyksen määrän (vuonna 2017 vähennys on HE 135/2016 vp mukaan 750 €, kuitenkin enintään palkkatulon määrä). Mikäli maksettu kulukorvaus ylittää suosituksen mukaisen korvauksen tai kustannukset ylittävät suosituksen mukaisen maksetun kulukorvauksen, vähennetään tulon hankkimisesta aiheutuneet kulut esitetyn selvityksen perusteella.

Suomen Kuntaliitto suosittelee keskusteltuaan asiasta KT Kuntatyönantajien ja Kunta-alan Unioni ry:n kanssa, että kunnallisessa perhepäivähoidossa suoritetaan ajalla 1.1.-31.12.2017 omassa kodissaan työskenteleville perhepäivähoitajille seuraavien yksikköhintojen pohjalta laskettuja kustannuskorvauksia. Korvausten on tarkoitus kattaa hoidosta hoitajalle aiheutuvat todelliset kustannukset. Indeksimuutoksesta huolimatta suositus kustannuskorvaukset pidetään 2016 tasolla.

	alle kouluikäinen/ koululainen
aamiainen tai välipala tai iltapala, €	0,73/0,94
lounas tai päivällinen, €	1,72/2,23
muu kustannus, €/päivä	1,77/1,77

Muun kustannuksen osuus muussa kuin kokopäiväisessä hoidossa lasketaan suhteutettuna päivittäisen hoitoajan ajoittumiseen ja pituuteen.

Muu perhepäivähoito

Kustannuskorvaussuositus ei koske muuta perhepäivähoitoa kuin perhepäivähoitajan omassa kodissaan antamaa hoitoa. Verokäytännössä hyväksytty kulukorvausten tulonhankkimisvähennys ilman tositteita koskee vain perhepäivähoitajia. Perheille korvattavista todellisista elintarvikekustannuksista on oltava asianmukaiset selvitykset ja tositteet. Muita kuin elintarvikekustannuksia ei päivähoitolain mukaan edellytetä perheille korvattaviksi.

Järjestettäessä perhepäivähoitoa saman perheen lapsille heidän omassa kodissaan ei elintarvikekorvausta varhaiskasvatuslain 2 b § 2 momentin (8.5.2015/580) mukaisesti suoriteta. Sen sijaan elintarvikekorvaus maksetaan ruokailusta vastaavalle perheelle/perheille kaikista hoidossa olevista lapsista silloin, kun kaikki lapset eivät ole saman perheen lapsia.

Hoitajan ruokailusta lapsen kotona tapahtuvassa hoidossa sopivat joko lapsen vanhemmat ja hoitaja tai kunta, vanhemmat ja hoitaja kussakin tapauksessa erikseen.

Ryhmäperhepäivähoidossa ei kustannuskorvauksia suoriteta silloin, kun kunta hankkii toimintaa varten ravinto- ja muut tarvikkeet.

Päivähoidossa tarjottavat ateriat

Lapselle on varhaiskasvatuslain 2 b §:n mukaan järjestettävä hoitopaikassa ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto. Kunnan tulee hoitosuhteen alkaessa määritellä hoitosopimuksessa lapselle päivähoidossa tarjottavat ateriat. Lapselle tarjottavien aterioiden määrä riippuu lapsen hoitoajoista. Hoitosopimuksen muutos saattaa edellyttää myös aterioiden määrän tarkistamista.

Kustannuskorvaus hoidossa järjestettävästä tarpeellisesta ravinnosta muodostuu siten, että edellä mainituista yksikköhinnoista kootaan lapsen hoitoajan pituudesta ja ajoittumisesta riippuen korvaus niistä aterioista, jotka hoitosopimuksessa on todettu.

Koululaiset

Koululaisten ravinnontarpeen on laskettu olevan keskimäärin 30 % suurempi verrattuna 4-vuotiaan lapsen ravinnon tarpeeseen. Tämä on otettu huomioon ravinnon osalta koululaisten päivähoidon kustannuskorvaussuosituksessa.

Erityisruokavaliot

Erityisruokavalio järjestetään lapselle terveydellisistä ja varhaiskasvatuslain 2 a §:stä johtuvista syistä. Hoitosopimuksessa määritellään erityisruokavalioiden tarve ja toteuttaminen. Samalla arvioidaan, aiheuttaako erityisruokavalio lisäkustannuksia hoidon järjestämisessä. Tavallimpien erityisruokavalioiden ollessa kysymyksessä lisätään siitä aiheutuvina kustannuksina enintään 30 % tavallisen ruokavalion aiheuttamiin kustannuksiin.

Kansallisen allergiaohjelman 2008 – 2018, Päivähoidon allergiaohje –työryhmän laatiman Allerginen lapsi päivähoitossa -ohjeen mukaan pääsääntö on, että allerginen lapsi syö päivähoitossa samaa ruokaa kuin muut lapset, jollei allergiaruokavalion välttämättömyydestä ole lääkärinlausuntoa.

Erityisruokavalioita korvattaessa kustannuskorvauksissa otetaan huomioon vain raaka-aineiden lisäkustannukset.

Tehtyjen kustannuslaskelmien mukaan tavallisimpien erityisruokavalioiden osalta kustannuskorvauksia voisi korottaa seuraavasti:

	%
vähälaktoosinen ruokavalio	5
laktoositon	0–10
gluteeniton (keliakia)	30
maidoton	0–15
vilja-allergia	5–30

Korotusprosentti vaihtelee sen mukaan, kuinka tiukasta dieetistä on kyse ja mitä tuotteita käytetään korvaavina tuotteina. Kustannuksiltaan kalliiden ruokavalioiden, esim. keliakia tai usean eri sairauden aiheuttama erityisruokavalio, osalta lisäkustannukset tulisi määritellä ta-pauskohtaisesti todellisten menojen mukaisina. Lisäkustannuksista tulee antaa verottajalle erilliselvytys. Tällöin ruokavalion tulee olla hoitavan lääkärin ja/tai ravitsemusasiantuntijan määrittelemä.

Kuntaliitto suosittelee, että niissä tapauksissa, joissa perhepäivähoitoryhmässä jollakin lapsella on vähälaktoosinen ruokavalio, kustannuskorvaukset maksettaisiin siten, että perhepäivähoitajan työn säästämiseksi kaikille lapsille voitaisiin valmistaa vähälaktoosinen ateria.

Varhaiskasvatuslain 2 b § 2 momentin mukaan kustannuskorvaus ei koske kliinisiä ravintovalmisteita tai niihin verrattavia tuotteita (esim. äidinmaidonvalmiste tai lehmänmaitoa korvaavat valmisteet), jotka korvataan sairausvakuutuslain (1224/2004) nojalla.

Muut kustannukset

Kustannuskorvaussuosituksen muita kustannuksia koskeva osuus sisältää korvauksen muista kuin ravintoaineista aiheutuvista tavanomaisista menoista kuten huoneiston käytöstä, sähköstä, vedestä, lämmöstä, askartelutarvikkeista ja leikkivälineistä, lapsen hoitoon liittyvistä puheluista yms. menoista.

Korvaus ei sisällä työvaatetusta eikä erityishankintoja, kuten huoneiston saneerausta esimerkiksi hoitolapsen allergisuuden vuoksi, lasten tarvikkeiden säilytystilojen, kaksosten rattaiden, syöttötuolien ym. hankkimisesta tai korjaamisesta aiheutuvia tai muita vastaavia menoja. Korvaus ei sisällä myöskään perhepäivähoidosta mahdollisesti aiheutuvia tiemaksujen korvauksia eikä piharakenteiden, esimerkiksi aitojen tai turvaporttien hankkimista tai kunnostamisesta eikä esimerkiksi hiekkalaatikon hiekan vaihtoa, kuten ei perhepäivähoitajien ammattikirjallisuutta tai tietotekniikan hankintoja. Tällaiset tulonhankkimiskulut perhepäivähoitajan tulee esittää tositteiden perusteella verotuksessa vähennettäviksi.

Lapsen päivähoitoa on viime vuosina kehitetty siten, että perhepäivähoito ja päiväkodit toimivat yhdessä tukien ja täydentäen toistensa palveluja.

Kuntaliitto suosittelee, että

- perhepäivähoidossa käytetään mahdollisuuksien mukaan päiväkotien kanssa yhteisiä toimintavälineitä ja/tai
- kunta järjestää leikkivälineiden lainausta.

Kunta voi lisäksi järjestää päivähoitolain mukaisten kasvatustavoitteiden toteuttamiseksi kulttuuripalveluja ja muita lapsia kehittäviä osallistumismuotoja kuten retkiä, matkoja ja tutustumiskäyntejä. Näiden muiden toimintojen aiheuttamien kustannusten suorittamisesta tai korvaamisesta kunta päättää paikallisten olosuhteiden mukaan.

SUOMEN KUNTALIITTO

Terhi Päivärinta
johtaja, opetus ja kulttuuri

Jarkko Lahtinen
erityisasiantuntija